

løses for det Hele, men at der skal foregaae Forretninger, hvorved Hovet bliver ordnet som en Heelhed, og derved bliver iøvrigt ikke udelukket en mindelig Overenskomst mellem den enkelte Hovetpligtige og den, som har Fordring paa Hovet, til endnu at lade dette for den Enkeltes Vedkommende vedblive i nogen Tid, naagtet Vederlaget derfor er inddraget under den almindelige Beregning. Jeg troer ikke, at dette staaer i nogensomhelst Modsigelse med, hvad jeg tidligere har yttret mod en Indvending, som blev fremført af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de District (Monrad); thi det, som der dengang var Spørgsmaal om, det var, om den Hovetberettigede skulde have Adgang til at fordre Hovetiet afst, og det staaer i nøie Forbindelse med Spørgsmaalet, om Hovetaføsningen i det Hele bør betragtes som et Complex. Men jeg udtalte kun, at den Hovetberettigede, naar man indrømmer den Hovetforpligtede Ret til at fordre Aføsning, ogsaa maa kunne gjøre den Fordring, at han i saa Fald vil af med det hele Hovet, og dette staaer ikke i Strid med det Spørgsmaal, som har været fremført, som netop er, om en enkelt Hovetværende med Gieren's Samtykke kan blive ved at forrette Hovetiet i nogen Tid, efterat Aføsning for de Andres Vedkommende har fundet Sted.

Monrad: Det er blot en kort Berigtigelse, jeg vil tillade mig. Det Spørgsmaal, som jeg meget bestemt og meget skarpt fremhævede, var, om Hovetiet skulde afløses, naagtet saavel Gieren som den Hovetværende vare enige om, at det var ønskeligt at bibeholde det.

Krieger: Jeg kan ikke Andet end beklage, at Udvalget ikke itide er kommet til en Overenskomst med den ærede Indenrigsminister om Fortolkningen af denne Paragraph. Jeg troer imidlertid ikke, at det kan nytte nu at forlange Forhandlingerne derom, men jeg tilstaaer, at jeg ikke kan finde det i denne Lov, som den ærede Indenrigsminister har fundet i den; hvad der forøvrigt vilde være det Hensigtsmæssigste eller ikke Hensigtsmæssigste, skal jeg ikke i dette Dieblik indlade mig paa at bedømme.

C. S. Hansen: Jeg kan ikke berolige mig ved nogen af de Fortolkninger, som her fra forskellige Sider have ladet sig høre for §§ 1 og 4. Jeg finder Udtrykkene her saa fuldstændigt uklare, saaledes som Lovforslaget er kommen fra Landsthinget, at jeg fremdeles, ligesom hidtil, paa ingen Maade kan gaae ind paa Loven, men maa stemme imod den, og det saameget mere, som vi have underlagt denne Sags Ordning Domstolenes Afgjørelse. Jeg vilde have modsat mig det første Afstemningspunkt, men Afslutningslisten var kommen igang, og det blev afgjort ved Majoritet, at man ikke kunde udtale sig, og derfor har jeg opsat det til nu at udtale mig, men af Frygt for, at Ordet skal blive mig betaget i Husemandsagen, som kommer efter, vil jeg her korteligt erklære, at jeg heller ikke paa den kan gaae ind, saaledes som Comiteen har ændret den.

J. Christensen: Jeg har deels med Glæde og deels med Bedrøvelse hørt Forhandlingerne over denne Lov. Der er fra forskellige Sider talt til dens Fordeel, ligesom der fra andre Sider er talt til dens Disfavør; men jeg troede dog, at jeg kunde bringe det Haab og den Glæde med tilbage at faae Hovetiet afløst paa en fredelig og forsonlig Maade, thi jeg er Hovetbonde, det maa jeg sige, og jeg haaber, at det ikke generer Forsamlingen. Jeg repræsenterer Fæsterne paa 9 Hovetrigsdser, hvilket er et meget stort Antal i een Valgkreds, og alle disse vente og haabe, at jeg skal komme hjem med det glædelige Budskab, at de skulle faae Aføsning af den Byrde, som saalænge har hvilet paa dem. Hvad skal jeg nu gjøre, mine Herrer! skal jeg rejse hjem paa den Maade med en saadan Lov i Haanden, som de ikke kunne være tjent med, eller skal jeg komme tilbage og sige: Nei, vi kunde ikke faae den, vi maae vente indtil videre. Det er klart for mig, hvad jeg ogsaa har hørt af flere Talere, at der er Tvivl i Sagen, og jeg kan see Grunden dertil, thi, havde Lovforslaget fra først af været forelagt Folkethinget, saa havde alt det været bilagt, som nu giver Anledning til Tvivl, men Ulykken var, at det blev forelagt Landsthinget. Jeg kan derfor ikke Andet end stemme imod Loven, naagtet det